

Op 14 juni 2019 is in het Regioforum na inhoudelijke bespreking de conclusie getrokken om met de uitwerking van een nieuw geluidmeetnet rond luchthaven Schiphol te wachten op een landelijk meetnetwerk en de daarbij behorende bekostigings- en beheersstructuur zoals momenteel wordt vormgegeven door het landelijk programma van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Daarbij is overwogen dat de uitwerking van het lokale meetnetwerk rond Schiphol door de ORS niet vooruit dient te lopen op de uitkomsten van de programmatische aanpak van het ministerie, om te voorkomen dat op lokaal niveau ontwikkelingen plaatsvinden die op een later moment niet in lijn blijken te zijn met de uitkomsten van de programmatische aanpak.

Als gevolg van het besluit van 14 juni 2019 heeft de ORS vooralsnog geen verdere stappen ondernomen voor de uitwerking van een nieuw lokaal geluidmeetnet voor luchthaven Schiphol, maar de uitwerking afgewacht van de programmatische aanpak meten vliegtuiggeluid. Er is aangegeven dat, afhankelijk van de uitkomsten van de programmatische aanpak en het moment van oplevering, een verdere behandeling en uitwerking van een nieuw meetnetwerk in de ORS overwogen kan worden door te bezien wat er dan nog ter invulling in de regio nodig is en of dit een zaak is van de ORS. Daarbij is verzocht aan het ministerie om de voortgang van de programmatische aanpak periodiek terug te koppelen aan de ORS.

Vanuit het ministerie is uitvoering gegeven aan deze toezegging met een presentatie van de voortgang in het Regioforum d.d. 22 september 2019 en een presentatie van de resultaten van de verkenningsfase in het Regioforum d.d. 24 januari 2020 (na voorafgaande toelichting in de taskforce informatievoorziening d.d. 7 januari 2020). De resultaten van de verkenningsfase omvatten een omvangrijke hoeveelheid stukken die op 18 december 2019 aan de Tweede Kamer zijn aangeboden. De toelichting in de taskforce is aanleiding geweest voor het verzoek om in een kort overzicht te verhelderen hoe deze resultaten van de verkenningsfase zich verhouden tot de in de ORS gemeenschappelijk geformuleerde visie op de toekomst van het regionale meetnetwerk. Samengevat: geeft de opgeleverde verkenning van het landelijk programma invulling en uitvoering aan de elementen van die gemeenschappelijk in de ORS geformuleerde visie en op welke termijn is de realisatie daarvan in de regio voorzien?

In de onderstaande overzichtstabel zijn de hoofdelementen van de gezamenlijk geformuleerde ORS-visie op het meetnetwerk samengevat en is aangegeven hoe daar in de verkenning van het landelijk programma mee om is gegaan. Deze overzichtstabel kan daarbij ook ondersteunend zijn voor het verkrijgen van focus in de presentatie en bespreking van de verkenning in het Regioforum op 24 januari a.s.

Gemeenschappelijke ORS-meetstrategie	Verkenning Landelijke programma
<p>1. Per brief met bijlagen d.d. 22 juli 2019 is het landelijk programma uitvoerig geïnformeerd over de inhoudelijke visie en de resultaten van de ORS-verkenningen die in 2018-2019 door de partijen gezamenlijk zijn verricht om te komen tot een nieuwe en versterkte meetstrategie rond Schiphol zodat het landelijk programma deze kan “betrekken bij de inrichting van het landelijk meetnetwerk”.</p>	<p>1. In de beleidsreactie wordt niet gerefereerd aan het ORS-initiatief. Er wordt aangegeven dat “er rondom de verschillende luchthavens nieuwe regionale initiatieven [zijn] om samen met de omgeving meetnetwerken, websites en apps te ontwikkelen. Ik wil hier nadrukkelijk bij aansluiten om deze lokale initiatieven te versterken”.</p>
<p>2. In de ORS-visie worden drie gewenste functies voor een meetsysteem onderscheiden (functionele eisen):</p> <ol style="list-style-type: none"> Informatievoorziening over de vlootontwikkeling door de jaren heen (op basis van feitelijk gemeten piekniveaus van toestellen); Informatievoorziening over de feitelijke piekbelastingen (en frequenties) in de woonomgeving; Validatie van de berekeningsmethodieken die in de regelgeving worden gehanteerd ter bescherming van de omgeving. 	<p>2. Voorgesteld wordt door RIVM om te komen tot de ontwikkeling en implementatie van een nationale meetstrategie. Daarin moeten visies komen op de meetdoelen en de wijze waarop daaraan kan worden voldaan (RIVM, pag. 130). In het kader van de meetstrategie dient in nauw overleg met betrokkenen een 'is/wordt'-meetlocatietabel te worden uitgewerkt die het verband legt tussen de huidige en de gewenste situatie.</p>
<p>3. Concrete invulling van de functie ‘informatievoorziening over de vlootontwikkeling’ (functie a): bepaling van meetposten langs én aan de kop baan.</p> <p>To70 heeft de ORS er op gewezen dat voor een zo zuiver mogelijke vergelijking van de certificatiegegevens met de gerealiseerde geluidsemissie het van belang is dat die locaties voor meetposten worden aangehouden die ook voor de certificatie doeleinden internationaal in ICAO Annex 16 zijn aangegeven. In het ORS-meetplan zijn daarvoor enkele aanvullende meetposten opgenomen om dat inzicht zo scherp mogelijk te kunnen bieden. Ook het KNMI heeft deze extra meetposten in haar voorstel aan de ORS geadviseerd, evenals de inzet van microflowns om de geluidsintensiteit nabij de bron te detecteren.</p>	<p>3. Deze functie wordt als mogelijkheid genoemd (RIVM, pag. 108), maar krijgt geen uitwerking.</p> <p>RIVM veronderstelt in het rapport dat deze functie ook op basis van de bestaande meetstations zouden kunnen plaatsvinden.</p>
<p>4. Concrete invulling van de functie ‘informatievoorziening voor de piekbelasting in de omgeving’ (functie b)</p> <p>To70 heeft voor de ORS onderbouwd dat er voor de invulling van deze functie een</p>	<p>4. Deze functie wordt als mogelijkheid genoemd (RIVM pag. 108), maar krijgt beperkte aandacht.</p> <p>De verkenning heeft niet het concrete detailniveau dat hierover uitspraken</p>

aantal aanvullingen aan het bestaande meetnetwerk van NOMOS dienen plaats te vinden (8-10 extra meetposten) om het totale gebied te kunnen afdekken.	worden gedaan en gaat dat wellicht ook niet doen gegeven de verwijzing naar de bestaande lokale meetnetwerken die in de stukken wordt gedaan.
5. Concrete invulling van de functie 'validatie van berekeningsmethodieken' (functie c) In de ORS-meetstrategie is deze functie wel als noodzakelijk benoemd, maar is de uitwerking aan het Rijk gelaten.	5. De verkenning gaat uitgebreid in op de verschillen tussen meten en rekenen en hoe die verschillen te verkleinen. Geconstateerd wordt dat het nuttig en noodzakelijk is de berekeningen te verbeteren, bijvoorbeeld door rekenmodellen te corrigeren aan de hand van meetgegevens en door invoergegevens te optimaliseren aan de hand van meetgegevens. Een uitgewerkt plan of aanwijzingen hoe hier op regionaal niveau mee om te gaan moet nog worden uitgewerkt de komende jaren.
6. In ORS-stukken van de afgelopen periode zijn diverse kanttekeningen geplaatst bij de toereikende aansluiting van de huidige geluidssystematiek bij de leefwereld van omwonenden: 'mensen horen geen Lden-nen'. Tegen die achtergrond is ook het accent op informatie over piekbelastingen in het ORS-meetstrategie te plaatsen	6. Op basis van de verkenning wordt door inhoudelijke experts grote waarde toegeschreven aan de Lden-maat om de hinder te bepalen. In principe concludeert de verkenning dat Lden en Lnight als zelfstandige geluidindicatoren nog steeds toereikende geluidindicatoren zijn. Wel wordt aangegeven dat aanvullende geluidindicatoren het waard zijn om nader te onderzoeken.
7. Het gebruik van veel, maar goedkope geluidmeters (zoals telefoons) is als nieuwe vorm van meten naar voren gekomen uit de ORS-verkenning. In de uitwerking die door KNMI aan ORS is aangeboden is 'citizen science' integraal onderdeel	7. Aanbevolen wordt bij het opzetten van een aanvullend meetprogramma de omgeving te betrekken middels 'citizen science'. Hiermee bruikbare meetgegevens te verkrijgen, het begrip van meten en rekenen vergroten en de relatie tussen burgers en overheden verbeteren
8. In de ORS-meetstrategie is het uitgangspunt dat het meetnetwerk onafhankelijk wordt belegd. Dit punt wordt ook gemaakt in de ORS-evaluatie van december 2019.	8. De verkenning doet op dit punt geen uitspraken. De verkenning gaat niet in op eigenaarschap van de meetnetwerken.
9. De ORS-meetstrategie geeft inzicht in de omvang van het meetnetwerk en de locaties van de meetposten.	9. De verkenning kent een dergelijke uitwerking niet. Er worden geen uitspraken gedaan over concrete aantallen meetposten, type meetposten en locaties van meetposten.
10. De ORS-meetstrategie geeft een inschatting van de kosten voor het meetnetwerk rond Schiphol.	10. Door het ontbreken van een geografische uitwerking van het regionale (en nationale) meetnetwerk, is er ook geen inzicht tot welke kosten dit leidt.
11. De verdere uitwerking van de ORS-meetstrategie is beëindigd en de informatie is aan het Rijk overgedragen in juni 2019 bij het punt hoe de kostentoedeling van het	11. Aangegeven wordt dat "de veroorzaker van geluidhinder een belangrijke bijdrage aan de financiering van de voorgenomen activiteiten levert". Daarover wordt in

<p>regionale meetnetwerk zou moeten worden ingevuld.</p>	<p>gesprek gegaan met luchthavens en luchtvaartmaatschappijen. Of de realisatie van het door ORS uitgewerkte meetnetwerk tot die “voorgenomen activiteiten” behoren, is uit de verkenning niet duidelijk.</p>
<p>12. De ORS-partijen hebben aangedrongen op voortvarende implementatie van het regionale meetnetwerk</p>	<p>12. In de verkenning is geen inzicht geboden wanneer het regionale meetnetwerk conform de in de ORS ontwikkelde strategie (dan wel met welke aanpassingen) zal worden geïmplementeerd.</p>
<p>Tot slot: in de brief van de ORS d.d. 19 december 2019 worden twee verzoeken neergelegd die relatie hebben met de werkzaamheden van het landelijk programma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aandacht voor beleving en voor cumulatie van hinder in de dosis-effect-relaties 2. Versnelde toepassing van het meetsysteem in de vorm van pilots bij concrete afwegingen 	<p>Deze op 19 december per brief gestelde vragen konden uiteraard nog niet beantwoord worden in de brief d.d. 18 december over de verkenning.</p>